

**IQTISODIYOTDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING O'RNI
VA AHAMIYATI**

Farg'ona davlat Universiteti Iqtisodiyot yo'nalishi magistranti

Mamatojieva Sarvinozxon Dilshodjon qizi

Annotatsiya: Bugun biz davlat va jamiyat hayotining barcha sohalarini tubdan yangilashga qaratilgan innovatsion rivojlanish yo'liga o'tmoqdamiz. Mazkur maqolada bugungi kunning rivojlanishi uchun hamda taraqqiy topishida innovatsiyalarning nechog'lik muhim ahamiyatga ega ekanligi haqida keltirib o'tilgan.

Сегодня мы находимся на пути инновационного развития, направленного на коронное обновление всех сфер жизни государства и общества. В данной статье приводятся сведения о важности инноваций для развития и развития сегодняшнего дня, а также о преимуществах в финансировании инновационных проектов.

Today we are on the path of innovative development aimed at radical renewal of all spheres of life of the state and society. This article discusses the importance of innovation for the development of the present day and its development, as well as the benefits of financing innovative projects.

Kalit so'zlar: innovatsiya, modernizatsiya, infratuzilma, kredit, investitsiya, bank, foiz, resurs, kashfiyot, moliyalashtirish.

Bugungi kunda har qanday davlatning barqaror taraqqiyoti asosini innovatsion faoliyat tashkil etadi. Tarix shundan dalolat beradiki, inson o'zining aql-zakovati bilan dastlabki mehnat qurollarini o'ylab topishdan, algoritm va nanozarralar, zamonaviy innovatsion kompyuter, quyosh va boshqa yuqori texnologiyalarni kashf etishgacha bo'lgan murakkab yo'lni bosib o'tdi. Innovatsiya, ta'rifi ko'ra, yangi narsani kiritishdir. Yangiliksiz, yangi narsa bo'lmaydi va hech qanday yangilik bo'lmasa, hech qanday taraqqiyot bo'lmaydi. Innovatsiya haqiqatan ham zamonaviy mavjudlikning asosiy sababidir. Innovatsiya ba'zi nojo'ya oqibatlariga

olib kelishi mumkin bo'lsa -da, o'zgarish muqarrar va ko'p hollarda yangilik ijobiy o'zgarishlarni keltirib chiqaradi.

Innovatsiya jamiyatimizning turli qismlariga ta'sir qilgani uchun, hamma narsani bitta maqolada ko'rib chiqish deyarli imkonsiz bo'lardi. Shuning uchun biz innovatsiyalarning ahamiyati bilan bog'liq eng muhim jihatlariga e'tibor qaratishga qaror qildik. Umuman olganda, yangilikning natijasi doimo takomillashib borishi kerak. Jamiyat nuqtai nazaridan, innovatsiyalarning asosiy natijalari-iqtisodiy o'sish, farovonlik va aloqa, ta'lim olish imkoniyati va ekologik barqarorlik.

Iqtisodiy o'sish- texnologik innovatsiyalar iqtisodiy o'sishning asosiy manbai hisoblanadi. Iqtisodiy o'sish deganda, iqtisodiyot tomonidan ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlarning inflyatsiyaga moslashtirilgan bozor qiymatining o'sishi tushuniladi. U an'anaviy yalpi ichki mahsulot yoki real yalpi ichki mahsulotning o'sishining foiz darajasi sifatida o'lchanadi.

Iqtisodiyot ishlab chiqarishni ko'paytirishning ikki yo'li mavjud:

Birinchisi ishlab chiqarish jarayoniga kiradigan kirishlar sonini ko'paytirish. Bir xil miqdordagi kirishdan ko'proq mahsulot olishning yangi usullarini o'ylab ko'ring

Ikkinchisi innovatsiyaning mohiyatini juda yaxshi tasvirlaydi. Innovatsiyaning maqsadi - yangi g'oyalar va texnologiyalarni ishlab chiqish, natijada hosildorlikni oshiradi va bir xil kirish bilan ko'proq mahsulot ishlab chiqaradi.

Agar bir paytlar asosan agrar iqtisodiyotga ega bo'lgan AQShning 19-asr o'rtalarida rivojlanayotgan davlat maqomidan Birinchi Jahon urushi davrida sanoat iqtisodiyotiga o'tish jarayoniga nazar tashlaydigan bo'lsak, qishloq xo'jaligi yangiliklari va ixtirolari aslida sanoat inqilobiga yordam bergan eng katta omillar. Qishloq xo'jaligi hosildorligining keskin yaxshilanishi ilgari Evropada odamlarning ish uslubini o'zgartirib, dehqonlarni boshqa ishlarga qo'yib yubordi va ularga sanoat ishlari uchun shaharga ko'chib o'tishga imkon berdi. Qo'lda ishlab chiqarishdan mashinasozlik mahsulotlariga o'tish ishlab chiqarish samaradorligini oshirdi, bu esa turmush darajasi va o'sishiga bevosita ta'sir ko'rsatdi.

Agar ilgari bitta ishchi o'z oilasining ozgina qismini boqsa, endi bitta odam butun oilani boqish uchun ko'proq vaqt ishlab chiqarishi mumkin .

Umuman olganda, innovatsiya va iqtisodiy o'sish farovonlikni oshiradi, chunki turmush darajasi oshadi. Brooking institutining ma'lumotlariga ko'ra, aholi jon boshiga YaIM ko'p bo'lgan mamlakatlarda hayotdan qoniqish darajasi yuqori. Yana bir tadqiqot shuni ko'rsatadiki, yangilik va sub'ektiv farovonlik o'rtasida bog'liqlik bor. Biroq, yangilik va o'sishning barcha afzalliklari teng taqsimlanmagan. Ko'pincha, yalpi ichki mahsulotning o'sishi katta daromad va boylik tengsizligini bildiradi. Tengsizlikning haddan ziyod chegaraviy darajasi bo'lmasa -da, katta ijtimoiy - iqtisodiy bo'shliqlar, ehtimol, salbiy oqibatlarga olib keladi.

Nazariy nuqtai nazardan, daromadlarning tengsizligi muammoning o'zi emas, aniq sotib olish qobiliyati pasayganda. Amalda, bu bizning jamiyatimizga va jamoaviy farovonligimizga bir qator ta'sir ko'rsatadi.

Yuqorida aytib o'tilganidek, rivojlanayotgan mamlakatlar innovatsiyaga bog'liq, chunki yangi raqamli texnologiyalar va innovatsion yechimlar dunyoning eng qashshoq mintaqalarida kasallik, qashshoqlik va ochlikka qarshi kurashish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Rivojlangan davlatlar ham bu mavzular bilan bog'liq o'z muammolarini hal qilish uchun innovatsiyaga tayanadi. Ochlikni kamaytirishga, masalan, qishloq xo'jaligining hosildorligi, aholining keyingi o'sishi ehtimoli yuqori bo'lgan rivojlanayotgan mamlakatlarda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Rivojlanayotgan mamlakatlardagi kichik fermer xo'jaliklari muhim rol o'ynaydi, chunki oziq -ovqat mahsulotlarining 80% bu jamoalarda ishlab chiqariladi.

Iqtisodiy o'sish ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytiradigan va ishlab chiqarishni ko'paytirishga imkon beradigan innovatsiyalar va texnologik takomillashtirishga bog'liq. Agar biz tashkilot nuqtai nazaridan qaraydigan bo'lsak, turli xil avtomatlashtirish yechimlari qo'lda, takrorlanadigan ishni kamaytiradi va muhimroq, qiymat yaratadigan vazifalar uchun vaqtni kamaytiradi.

Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish ishni yanada mazmunli qiladi, chunki kam ta'sirli vazifalarga kamroq vaqt sarflash kerak. Sizning biznesingizga bevosita ta'sir ko'rsatadigan, masalan, jarayonlarni takomillashtirish, muammolarni hal qilish

yoki mijozlaringiz bilan suhbat qurishga qanchalik ko'p vaqt sarflasangiz, xarajatlarni kamaytira olasiz, tovar aylanmasini ko'paytirasiz va ta'minlaysiz. Sizning mijozlaringiz ularga haqiqatan ham foyda keltiradigan yechimlar bilan ta'minlanishadi.

Xulosa

Umuman olganda, innovatsiyaning asosiy maqsadi odamlarning hayotini yaxshilashdir. Biznesni boshqarish haqida gap ketganda, yangilik har qanday taraqqiyotning kalitidir.

Garchi sizning innovatsion faoliyatingiz dunyoni qutqarish uchun yetarli darajada kuchli bo'lmasa -da, siz ta'sir qila oladigan narsalarni yaxshilashga e'tibor qaratishingiz kerak.

Kichik yaxshilanishlar oxir -oqibat katta va yaxshi g'oyalarga olib keladi, ular bir kun inqilobiy bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, siz o'z ta'sir doirangizni yaxshilash yo'llarini topishga mas'uldir.

Ko'pincha, boshlash juda qiyin, chunki innovatsiyaga yondashishning ko'plab usullari mavjud. Bizning taklifimiz - bir vaqtning o'zida shaxsiy ko'nikmalaringizni va biznes bilan bog'liq jihatlariningizni rivojlantirish ustida ishlash. Siz hamma narsani birdaniga amalga oshirish imkonsiz bo'lgani uchun, hamma narsani kichikdan boshlashingiz kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. - <https://uza.uz/uz/posts/zbekiston-respublikasiprezidenti-shavkat-mirziyevning-oliy-25-01-2020>.
2. Евдокимова Т.В. Анализ генезиса теоретических подходов к понятию и оценка эффективности // Вестник Томского государственного университета. – 2013. - № 3. – С. 22-27
3. Гонин В.Н., Кашурников А.Н. Совершенствование методики оценки эффективности инновационной деятельности предприятий электроэнергетики региона в условиях ограниченных ресурсов // Вестник Забайкальского государственного университета. – 2013. - № 3 (94). – с. 124-131